N°. 242.

DE GRONDWET.

1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:

Van één tot zes regels.	*f* 1.00.
Voor elken regel meer.	» 0.15.

Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

ZONDAG 5, MAANDAG 6 MAART.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . [illegible]

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement *f* 70, Ned. Cour.

De heer Mr. A. F. JONGSTRA heeft, in eene systematische orde verdeeld, uitgegeven: *„de Redevoeringen door hem uitgesproken in de Tweede Kamer der Staten-Generaal* (Sneek, van Druten en Bleeker, 814 bl. 8vo). Het doel dezer uitgave, wordt ontwikkeld in eene voorrede, welke, in het bijzonder, onze aandacht verdient. Dat doel, van het *algemeene* standpunt genomen, is tweeledig, vooreerst: om „op nieuw de aandacht gevestigd te houden: of op nieuw te vestigen op hetgeen (naar schrijvers overtuiging) regtvaardig en voor zijn Vaderland en zijne medemenschen heilzaam is, en op dien grond in de Tweede Kamer is voorgedragen en verdedigd." Ten tweede: „om mede te werken, de vooroordeelen te bestrijden, welke onze tegenstanders, een groot deel des volks, zij het ook slechts voor een tijd, hebben ingeboezemd tegen het liberalisme en de liberalen."

Wij zijn het met den heer JONGSTRA volkomen eens, dat eene afzonderlijke, *in geen enkel opzigt verminkte* uitgave van hetgeen zij, die tijdens de April-beweging, zoo onverdiend zijn verguisd en belasterd, in de Kamer als Volksvertegenwoordigers hebben gesproken, van hetgeen zij verdedigd hebben of bestreden, het eenvoudigst, maar ook het meest overtuigend — door het doen spreken van *de feiten* — zal doen zien, hoe onschuldig zij zijn aan 't geen hun werd ten laste gelegd, en hoe groot de verantwoordelijkheid is van degenen, die, met betere kennis van zaken, de Natie op een dwaalweg, tot verkeerd oordeel en tot miskenning hebben geleid.

Zeer te regt merkt de heer JONGSTRA op, dat, wat er al „in 1853 is gelogen en gelasterd wel in geen foliant te bevatten zal zijn." Minder overtuigd evenwel zijn wij van hetgeen daarop volgt: „het meeste is echter reeds verdwenen als de sneeuwvlokken en hagelsteenen eener voorjaarsbui"; want nog altijd — hoezeer niet zoo onbeschaamd en niet zoo onbedekt als in April — gaan dagbladen als *de Nederlander*, *Kronijkske*, *Fakkel* en *Tielsch Weekblad* voort, met de Natie verkeerdelijk omtrent personen en feiten in te lichten. Meer juist ware welligt de opmerking, dat „de Natie" niet meer in den opgewonden toestand van April verkeerende, dagelijks meer begint in te zien, de dwaasheid, waartoe zij, op godsdienstig terrein, werd verleid, en het nadeel, dat zij zich zelve op het staatkundig gebied heeft berokkend. De mindere invloed van boosaardige middelen ligt niet in de afstomping van logen en laster; maar in het meerdere inzigt, dat het volk, door ondervinding wijs geworden, in het drijven en woelen der zoogenaamde „Vaderland en Koning" en „Nederland en Oranje" uitsluitend lievende partijen, gekregen heeft.

Van de onafzienbare reeks „logens en lasteringen," die tegen alle waarachtige voorstanders eener milde toepassing onzer Grondwet en behartigers van 's volks het naast aan het harte liggende belangen, in April zijn geslingerd, neemt de heer JONGSTRA slechts drie op, om door de bewijs-levering van hare ongegrondheid, te komen tot het: *„ab uno disce omnes."*

Deze drie punten zijn: 1° Begunstiging van het Catholicisme of zelfs van het ultramontanisme; 2°. Overdrijving, en 3°. Blinde gehoorzaamheid aan den heer THORBECKE.

Het laatste punt zouden wij juist voor wederlegging overbodig geacht hebben, nu de *tegenwoordige* Kamer heeft getoond, dat zij *„aan de lippen hangt van den meester;"* dat hare slaafschheid in het goedkeuren van al wat van de regering komt, zóó ver gaat, dat men voor de grofste inconsequentie niet terugdeinst. Maar de heer JONGSTRA bewijst uit de feiten, uit zijne redevoeringen — hetgeen ook eens het *Handelsblad* zoo treffend van den heer VAN DER LINDEN heeft aangetoond — dat hij op voorname punten met den heer THORBECKE in gevoelen verschilde, hem dan ook bestreden en hem dikwerf zijne stem geweigerd heeft.

Ook de tweede beschuldiging „Overdrijving" wordt door den schrijver, altijd met verwijzing naar zijne „redevoeringen" en met de vragen: „Waar? Wanneer? In welk opzigt" is overdreven? voldoende wederlegd. En hij vraagt:

Was het overdrijving, dat ik vrij verklaarde, dat ik streed voor de eerlijke en getrouwe uitvoering der Grondwet; voor het grondwettig koningschap, tegen volkssouvereiniteit en het zoogenaamde goddelijke regt: tegen socialisme en communisme?

Was het overdrijving, dat ik mij voor de ministriele verantwoordelijkheid Engeland ten voorbeeld stelde?

Was het overdrijving, dat ik beweerde, dat de kostbaarheid en de lange duur der regtsgedingen de burgerlijke regtsbedeeling voor den man uit den middenstand ontoegankelijk maakt?

Was het overdrijving, dat ik in de strafregtpleging meer waarborgen voor de burgerlijke en staatkundige vrijheid verlangde, blijvende beneden hetgeen in Engeland sinds eeuwen en in Belgie sedert 1830 bestaat?

Was het overdrijving, dat ik beweerde, dat vrijheid van den arbeid de algemeene welvaart uitstekend zou bevorderen?

Was het overdrijving, dat ik klaagde over de ongelijkmatige verdeeling der belastingen en daarbij, gelijk ik heb aangetoond, nog bleef beneden de stellingen en opgaven van mijn bestrijder, den heer VAN HALL, zelven?

De eerste beschuldiging, bij de April-beweging de zwaarwigtigste (Begunstiging van het Catholicisme of zelfs van het Ultramontanisme) wordt door den Heer JONGSTRA uitvoerig wederlegd. Zeer afdoende toont hij aan, dat die „Aprilbeweging" juist heeft tot stand gebragt wat men niet hebben wilde, en waartegen het vorige Ministerie zou hebben gewaakt. Na eene voortreffelijke uiteenzetting zijner beginselen als Christen en Staatsburger, welke dubbele betrekking hem tot pligt stelde, steeds en onder alle omstandigheden, slechts aan *anderen* te doen, wat hij wenschen zou, dat men *hem* deed, gaat hij aldus voort:

Maar nu de benoeming der bisschoppen? — Ja, waarde lezer! zij heeft mij zoo zeer als iemand verrast; ik heb er vooraf even weinig kennis van gedragen, als ik in dezen oogenblik weet wat het jaar 1854 baren zal. Mogt ook eenigen Minister eenig verzuim kunnen worden te laste gelegd, hoe men deswege der ontbondene Tweede Kamer, of ook in het bijzonder der liberalen leden, er van iets zou kunnen wijten, verklaar ik, tot nog toe niet te hebben ingezien.

Ik geloof echter, dat ook het afgetreden ministerie, wegens die zaak door het opgevolgde volkomen is geregtvaardigd.

Het nieuwe ministerie heeft door daden zoowel als door woorden, stilzwijgend en uitdrukkelijk, bij herhaling erkend, dat de Paus, wat de benoeming zelve der bisschoppen betreft, volkomen in zijn regt was; trouwens ik geloof, dat alle partijen het daarover al spoedig eens zijn geworden. Welnu, hoe kon dan het afgetreden ministerie, zelfs indien het er vooraf en tijdig volledig van onderrigt ware geweest, die benoeming hebben belet?

De grief tegen den Paus betrof, volgens het nieuwe ministerie en bepaaldelijk volgens de verklaringen, door de heeren van Hall en van Doorn reeds als leden van de Tweede Kamer gegeven, den VORM ALLEEN. Tegen die grief kon nu toch wel niemand opkomen vóór dat ze bestond.

Stellen wij nu tegen elkander over, wat NA het bestaan van die grief te dien opzigte het afgetreden ministerie en wat het nieuwe ministerie heeft gedaan, dan blijkt het, dunkt ons, dat het eerste tegenover den Paus krachtiger gehandeld en eene waardiger houding aangenomen heeft dan het laatste.

Het afgetreden ministerie:	Het tegenwoordige ministerie:
Doet van de gevoeligheid der Nederlandsche Regering den Paus blijken, door den Nederlandschen gezant te gelasten, Rome te verlaten.	Trekt den last, door het vorig ministerie gegeven, in en laat den Nederlandschen gezant te Rome blijven; Vaardigt, bovendien, een *lid van het kabinet* naar den Paus af betrekkelijk deze zaak; Brengt eene wet op de kerkgenootschappen tot stand, die, zelfs van eene bevriende zijde, eene mijstificatie wordt genoemd, en aan wier hoofdbepalingen (art. 1 al. 2, en art. 5) juist het R. C. Kerkgenootschap zich straffeloos onttrekken kan; Erlangt geene genoegdoening; Erkent, toch de bisschoppen; En bezoldigt ze.

De R. C. hierarchie heeft dus bij de optreding van het nieuwe ministerie gewonden de erkenning en bezoldiging der bisschoppen; beide, [illegible] door het afgetreden ministerie, ware het zich zelf gelijk gebleven, (en met welk regt zou men het tegendeel beweren?) moeten zijn geweigerd.

De geschiedenis zal het oordeel uitspreken, of zij, die in ernst meenden, voor het Protestantisme te strijden, niet alleen het wereldlijk belang van zelfzuchtige *behouders* en *terugwerkers* hebben gediend, maar bovendien in een strik van de Fransche Ultramontanen zijn geloopen; — of het ontslag van het Ministerie Thorbecke en de overgang des bewinds in handen van den heer van Hall de gevolgen waren eener Fransche intrigue, ten doel hebbende de staatkunde van den Franschen Keizer en haren bondgenoot, het Ultramontanisme, regtstreeks in Nederland, middelijk in Belgie te bevorderen. Ik zal daarover niet uitweiden; ik zal hier evenmin in een onderzoek treden naar de ware Binnenlandsche oorzaken der April-beweging; voor mijn doel zij het genoeg, te hebben doen opmerken dat, niet alleen mij, maar der geheele liberale partij, ook ter zake de benoeming der bisschoppen *niets*, noch woord, noch daad, noch verzuim kan worden ten laste gelegd, wat naar eene begunstiging van Catholicisme, laat staan dan van Ultramontanisme, gelijkt; dat het nieuwe ministerie, integendeel, eene voor het vaderlandsch gevoel krenkende zwakheid jegens den Paus heeft aan den dag gelegd, en de Roomsche hierarchie, inderdaad, heeft *begunstigd*, door ten haren behoeve meer te doen, dan de Grondwet gebiedt.

Wij gelooven, dat deze bewijsvoering voor logenstraffing onvatbaar is; en dat, door het gedrag van één persoon te regtvaardigen, de heer JONGSTRA dat der geheele constitutionnele partij in het ware daglicht heeft gesteld.

Moge zijn arbeid de vruchten dragen, die hij er zich van voorspelt; het zou niet strekken in *zijn* belang, maar ten voordeele van het Vaderland en den Koning!

In No. 88 van *de Morgenster*, wordt het in de, *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* geplaatste ingezonden stuk over het protest tegen het beroep van Dr. ZAALBERG in zijn geheel overgenomen en ten slotte daaromtrent opgemerkt:

„Wij betreuren het, dat een blad, hetwelk vrij algemeen als een der organen van de bewindslieden wordt aangemerkt, onnadenkend zijne kolommen voor dergelijke valsche voorstellingen en ongegronde beschuldiging heeft opengesteld. De schijn, alsof het Ministerie heult met de beroerders der kerk, wier bescherming mede tot den pligt van het Ministerie behoort, kan er slechts door versterkt worden. Het wordt hoog tijd, dat daaraan een einde kome. Moesten wij naar zoogenaamd anti-revolutionnaire beginselen geregeerd worden, dan behoorden die beginselen door een anti-revolutionnair bewind in praktijk gebragt te worden. De vrucht van de April-beweging kon eene andere zijn dan een stelsel van slingering tusschen Pius IX en Groen."

De Morgenster schijnt onbekend te zijn met de rigting van *de 's Gravenhaagsche Nieuwsbode*. Dat blad opent zijne kolommen liefst voor anti-Thorbeckiaansche artikelen; — maar overigens voor alles, wat des noods alle partijen bevredigen — of wel grieven kan, — al naar de omstandigheden, personen en localiteiten zulks medebrengen. Het ijvert vóór en tegen het behoud, naar de lijn der verschillende rigtingen. Het zal slechts „tot zekere hoogte" en naarmate het belang van het Ministerie zulks medebrengt, de anti-revolutionnaire partij diensten bewijzen; maar hare beginselen te huldigen ligt nooit in het plan van *de Nieuwsbode*.

Het Weekblad voor de Burgerlijke [illegible] in No. 246 (2 Maart) weder [illegible] schouwing van het in behandeling [illegible] onder het opschrift: *Nog* [illegible] werp op de inkwartiering, [illegible] *iets over het militair* [illegible]

„Dagelijks kan men de behandeling van het ontwerp van wet op de inkwartiering verwachten, en wanneer men acht gegeven heeft op de niets beduidende wijzigingen, nog onlangs in het ontwerp door den Minister gebragt, dan mag men zich overtuigd houden, dat het hardnekkig zal worden verdedigd. Kan men vertrouwen, dat de vertegenwoordigers voor het volk zullen blijven in de bres springen? Inderdaad, het is te wenschen; want van hem, die eene wet in dien geest durft voor te stellen, is gewis geene zachte toepassing te verwachten.

Wij hebben in Weekblad No. 228 den geest van het ontwerp bestreden; wij hebben er toen op gewezen, hoe de magt, den korporaal tegenover den burger gegeven, de vrijheid aanrandt. Het is waar, en juist dit maakt eene aanneming mogelijk, er waren in de afdeelingen leden, die dat despotisme verdedigden; maar op welke wijze? Men maakte zich eene verkeerde voorstelling van de gevallen, waarin de tegenwoordige bepaling werken moest, (dat namelijk de korporaal, op vertoon zijner marschorder, inkwartiering of verstrekkingen in vredestijd kan eischen en bij het weigeren met geweld de woning indringen en zich van het noodige voorzien, met andere woorden, rooven kon). Men verloor te zeer uit het oog, dat ook in vredestijd bijzondere omstandigheden, bijv. stoornis der openbare rust, onverwachte bewegingen van troepen naar een bepaald punt, binnen het kortstmogelijke tijdsverloop, noodzakelijk kunnen maken, en dat dan dringende behoefte kan bestaan om de manschappen dadelijk onder dak te brengen, of van de noodige vervoermiddelen te voorzien. In zoodanig geval was het zeer denkbaar, dat de Burgemeester der gemeente niet spoedig genoeg ter bepaalde plaats tegenwoordig kon zijn. Er zijn in Gelderland en Overijssel gemeenten, die eenen omtrek van vijf uren hebben of door de rivier doorsneden worden. IJsgang, sneeuw en dergelijke beletselen konden den Burgemeester verhinderen spoedig genoeg zich naar de plaats te begeven, waar de troepen aangekomen waren. *Allermeest* moest men aan de mogelijkheid denken, dat onwil en tegenkanting, niet van de zijde van den Commissaris des Konings, maar van die van het hoofd der gemeente bestonden. Daartegen moest in het algemeen belang worden gewaakt. — Was de bepaling gestreng, men moest daarbij niet vergeten, dat zij, waar van de zijde der burgerlijke besturen en der ingezetenen welwillendheid omtrent het verzorgen der troepen betoond werd, nooit of hoogst zeldzaam zou worden toegepast. — *Wij protesteren tegen het denkbeeld, dat die vertegenwoordigers hebben van de hoofden der Gemeentebesturen. Wij zijn verlangend, om uit de discussien hunne namen te kennen, opdat de Natie bij eene herkiezing die taal kan logenstraffen; neen onwil en tegenkanting zonder billijken grond zijn van den Nederlandschen Burgemeester geenszins, veel minder dus* ALLERMEEST *te wachten.* — Gesteld al, dat er *eenig* geval denkbaar was van eenen onwilligen Burgemeester, is hij dan door ontslag niet te straffen?»

Het is bekend, hoezeer de redactie van *de Nederlander* zich het liefst bezig houdt met bespiegelingen over de aanstaande *wet op het onderwijs*.

In de laatste dagen vielen er schermutselingen voor met de redactie van *de Wekker*.

De partijen, mannen van het vak, zijn aan elkander gewaagd; maar als het er op aan komt, om iets degelijks tot stand te brengen, dan schijnt de een zoowel als de ander zich te onttrekken.

De Wekker schreef:

»Op hoe vele klippen loopt het schoolwezen gevaar, »wanneer het naar de inzigten der mannen van *de* »*Nederlander* georganiseerd wierd? Is dit wederom te »scherp? Welnu! de partij ontwerpe, niet eenige hoofd»punten, maar een project, waarin men duidelijk be»pale, hoe men de nieuwe wet zou wenschen gefor»muleerd te zien, met eene zoo noodige *memorie van* »*toelichting*. Dan eerst kan men zien wat men wil. — »Wij ontveinzen ons volstrekt de zwarigheden niet, »die eene nieuwe wet op het onderwijs zal ontmoeten; »misschien worden ze door het verlangde project groo»tendeels opgelost. Wij noodigen *de Nederlander* of »hare correspondenten uit, aan zulk een belangrijk »werk de hand te slaan: de tijd dringt. Tot zoolang »zullen wij hare dagelijksche uitvallen onbeantwoord »laten, ten ware overwegende redenen ons noopten van »dit besluit af te wijken.»

En wat is nu daarop het antwoord van *de Nederlander?*

Men kan het ligt raden.

Zij zegt in No. 1127:

»En wij zullen met de opteekening der *artikelen* van »de wet wachten, tot dat *de Wekker* op hetgeen door »onze vrienden, in geschriften of in de Tweede Kamer, »over de *beginselen* der wet sedert jaren gezegd werd, »met eenigen ernst zal hebben gelet.»

Eene ontwijking, waaraan wij gewoon zijn!

Zoodra de anti-revolutionnaire partij wordt uitgenoodigd, om hare beginselen in een wettelijken vorm te hullen, komt haar onvermogen door gestadig ontwijken dadelijk aan den dag.

Dit is zoo waar, dat ons slechts één hoogst onvolledig wetsontwerp op het armbestuur van Mr. Elout bekend is, waarop men zich kan beroepen.

Het is, alsof de spreuk: *la critique est aisée, mais l'art est difficile* uitsluitend op de anti-revolutionnaire partij van toepassing wordt.

Zoo zij aan het bewind kwam, het zou niet aan een pompeus programma ontbreken; — maar wetten ontwerpen, maatregelen van bestuur vaststellen, wat doen, wat tot stand brengen, — er kwam niets van.

De *bijzondere* scholen zijn ook niet door de hoofden in het leven geroepen. Eene oordeelkundige ontwikkeling, wat het wezen van een doeltreffend schoolonderwijs omvat, zou niet kunnen worden gevorderd, omdat zij eene practische kennis onderstelt.

De Nederlander zal nu den strijd over het *onderwijs* staken. Er is genoeg stof voor discussie over *leervrijheid*. Staatkundige en finantiële beschouwingen zijn vooreerst niet te wachten.

De Nederlander beklaagt zich in No. 1130 over de *Amsterd. Courant*, die een staatkundig overzigt van Nederland in 1853 heeft geleverd.

Zij meent, dat de anti-revolutionnaire leden der Kamer ook onder de ultra's worden bedoeld.

Die meening is allezins juist, omdat zij zeker niet behooren tot *de gematigd liberale partij*.

Maar of zij nu aan het opgetreden bewind »blaam en vijandschap» hebben betoond, is onbewijsbaar.

Juist het tegendeel. Zij hebben haar ondersteund: alles goedgekeurd, en — *zelfs het voorstel der negen leden bestreden.*

Ziet eens; — en dan durven de vrienden van het Ministerie hen nog onder de *ultra's* tellen! — *ultra's* door wie, reeds *bij den aanvang* der zitting,» blaam en *vijandschap*» betoond werd.

Maar wat hebben zij dan misdreven?

»Hun leedwezen niet ontveinsd over de voortzetting van hetgeen in de staatkunde van het vorig bewind afgekeurd werd.»

Maar overigens *alles* goedgekeurd; — ook de wet op de kerkgenootschappen.

Wij gelooven, dat de anti-revolutionnaire partij *meer reden heeft tot beklag* tegen de leden van het Ministerie.

De hoogleeraarsplaats te Utrecht vervuld zonder overleg.

De ministriële portefeuille voor Herv. Eeredienst aan een der vrienden onthouden.

Geen zendelingen op Java.

En wat niet al meer.

Buitenland.

ENGELAND.

In de zitting van het Hoogerhuis van jl. Dingsdag is door lord Aberdeen, op eene vraag van een der leden, medegedeeld, dat in den loop der tegenwoordige parlementaire zitting in het Lagerhuis eene wijziging der wet op de burgermilitie door de Regering zal worden voorgedragen: deze wet heeft de sterkte der burgermilitie in Engeland op 80,000 man gesteld, doch het gouvernement gemagtigd, hare sterkte, des noods op 120,000 man te brengen; in plaats dezer magtiging zou eene bepaling voorgesteld worden, waarbij het gouvernement gemagtigd wordt, eene militie te vormen van 30,000 burgersoldaten in Ierland en van 10,000 in Schotland; zijnde het evenwel de bedoeling des gouvernements niet, reeds in dit jaar de militie in Ierland op de been te brengen.

TURKIJE.

De mededeelingen, heden ontvangen, zijn van verschillenden en belangrijken aard. Zoo behelst het *Journal de St. Petersbourg* van 12 (24) Febr. jl. het volgende stuk:

«Daar de *Moniteur Universel* in zijn officieel gedeelte openbaar gemaakt heeft een schrijven van den Keizer der Franschen aan Z. M. den Keizer, zijn wij gemagtigd, bij de overname van dat stuk evenzeer het licht te doen zien het antwoord van onzen geëerbiedigden Souverein.

ANTWOORD VAN Z. M. DEN KEIZER.

St. Petersburg, 28 Januarij (9 Februarij) 1854.

««Sire, Ik kan U. M. niet beter beantwoorden dan door te herhalen de woorden, waarmede uw schrijven besloten wordt en die de Mijne zijn: «Onze betrekkingen moeten «opregt, en vriendschappelijk zijn, en op dezelfde bedoelingen «steunen: behoud van de orde, liefde tot den vrede, eerbied voor de verdragen en wederkeerige welwillendheid.» U. M. zegt, dat Zij dat programma heeft aangenomen, zooals Ik het zelf had vastgesteld, en dat Zij verzekert daaraan getrouw te zijn geweest. Ik vlei Mij en Mijn geweten zegt het Mij, dat ik daarvan niet ben afgeweken; want in de zaak die ons verdeelt en waarvan de oorsprong niet aan Mij te wijten is, heb ik steeds getracht, de welwillende betrekkingen met Frankrijk te onderhouden; met de meeste zorg heb Ik het vermeden, om op dat terrein in aanraking te komen met de belangen der godsdienst, die U. M. belijdt. Ik heb tot behoud van den vrede alle toegevendheid in vorm en in de zaak betoond, die Mijne eer gedoogde. Door voor Mijne geloofsgenooten in Turkije de bevestiging te vorderen van regten en privilegiën, die hen sedert lang ten koste van het Russisch bloed waren toegekend, heb Ik niets anders gevraagd dan hetgeen uit de verdragen voortvloeide. Zoo de Porte aan zich zelve ware overgelaten, zou het geschil, dat Europa in onrust brengt, sedert lang uit den weg geruimd zijn. Een noodlottige invloed alleen heeft zich als een dam daartegen opgeworpen. Door ongegronde verdenkingen te verspreiden, door de dweepzucht der Turken op te zetten, door hunne Regering over Mijne bedoelingen en de ware strekking Mijner vorderingen in dwaling te doen geraken, heeft men aan het vraagstuk een zoo overdreven omvang gegeven, dat de oorlog daaruit moest onstaan.

««U. M. zal Mij veroorloven, Mij niet te zeer te begeven in de bijzonderheden van de omstandigheden, die door Haar uit Haar bijzonder oogpunt met zekere levendigheid in Haren brief zijn blootgelegd. Verscheidene handelingen Mijner zijde, zijn Mijns inziens niet naauwkeurig gewaardeerd en menige aangehaalde daadzaak zouden, om in het ware daglicht gesteld te worden, immers zooals Ik ze versta, breedvoerige ontwikkeling noodzakelijk maken, welke niet geschikt is, om in eene briefwisseling van Souverein tot Souverein te worden vervat. Zoo heeft U. M. aan de bezetting der vorstendommen toegeschreven, dat het vraagstuk van het gebied der raadplegingen plotseling, op dat der feiten is overgebragt. Maar zij verliest uit het oog, dat die bezetting nog geheel voorwaardelijk gesteld, is bespoedigd en voor een groot deel te weeg gebragt door eene zeer ernstige, vroegere gebeurtenis, dat is: door de verschijning der vereenigde vloot in de nabijheid der Dardanellen. Buiten dat, reeds veel vroeger, toen Engeland nog aarzelde, eene dwingende houding tegen Rusland aan te nemen, had U. M. het eerst hare vloot tot Salamine gezonden. Die kwetsende beweging kondigde zeker weinig vertrouwen in Mij aan. Zij moest de Turken aanmoedigen en vooraf den goeden uitslag der onderhandelingen verijdelen, door hen aan te toonen, dat Frankrijk en Engeland gereed waren, om bij elke gebeurtenis hunne zaak te ondersteunen. Zoo heeft U. M. ook de onmogelijkheid, waarin Frankrijk en Engeland zich zouden bevonden hebben, om de aanneming van de Weener-nota aan de Porte aan te bevelen, toegeschreven aan de ophelderende aanteekeningen van Mijn kabinet op de nota van Weenen. Maar U. M. kan zich herinneren, dat onze aanteekeningen gevolgd hebben en niet vooraf gegaan zijn de bloote en eenvoudige niet-aanneming der nota. Ik geloof, dat de mogendheden, zoo zij ernstig den vrede wenschten, gehouden waren, die bloote en eenvoudige aanneming dadelijk te vorderen, in plaats, de Porte te veroorloven, te wijzigen, wat wij onveranderd hebben aangenomen.

««Bovendien, zoo eenig punt onzer aanteekeningen grond tot moeijelijkheden had kunnen geven, heb ik te Olmutz eene vredelievende oplossing aangeboden, die ook aan Oostenrijk en Pruissen zoodanig zijn toegeschenen. Ongelukkig was in dien tusschentijd een deel der Engelsch Fransche vloot reeds in de Dardanellen verschenen, onder voorgeven, daar het leven en de eigendommen van Engelsche en Fransche onderdanen te beschermen en om haar daar geheel te doen binnenloopen, zonder het verdrag van 1841 te schenden, moest het Ottomanische bewind ons den oorlog verklaren. Het is Mijn gevoelen, dat zoo Frankrijk en Engeland, gelijk Ik den vrede hadden gewenscht, zij tegen allen prijs die oorlogsverklaring hadden moeten voorkomen, of toen die eenmaal verklaard was, het hunne hadden moeten aanwenden, dat die in de naauwe perken bleef, die Ik daaraan aan den Donau had willen geven, ten einde Ik niet gedwongen werd, af te zien van het zuiver verdedigend stelsel, dat Ik wenschte te volgen; maar van het oogenblik dat men de Turken heeft veroorloofd, ons Aziatisch grondgebied aan te vallen, een onzer grensplaatsen, zelfs vóór den tijd voor de opening der vijandelijkheden bepaald, in bezit te nemen, Akhalsykh te blokkeren, en de provincie Armenie af te loopen, van het oogenblik dat men aan de Turksche vloot de vrijheid heeft gelaten, krijgslieden, wapenen en krijgsvoorraad op onze kusten over te brengen, kon men billijkerwijze hopen, dat wij geduldig den uitslag eener zoodanige poging zouden afwachten? Of moest men niet onderstellen, dat wij alles zouden aanwenden, om haar voor te komen? Het gebeurde te Sinope was daarvan het gevolg. Het sproot noodzakelijk voort uit de houding door de beide mogendheden aangenomen, en die gebeurtenis kon hun zeker niet *onverwacht* toeschijnen.

«« Ik had verklaard, op het verdedigend standpunt te willen verblijven, maar voor het uitbreken van den krijg, zoo lang Mijne eer en Mijne belangen Mij dit veroorloofden, zoo lang de oorlog binnen zekere grenzen bleef. Heeft men gedaan, wat men moest doen, opdat die grenzen niet werden overschreden? Zoo de rol van toeschouwer of zelfs van bemiddelaar, voor U. M. niet voldoende was, en zoo zij de gewapende bondgenoot van mijne vijanden wilde zijn, dan, Sire, zou het loyaler en Harer meer waardig geweest zijn, Mij dit vooraf openhartig te verklaren, door Mij den oorlog aan te zeggen. Dan had ieder zijne rol gekend. Maar is het eene billijke handelwijze, ons het te laat als eene misdaad aan te rekenen, dat men niets gedaan heeft, om het te verhinderen? Zoo de kanonschoten van Sinope eenen droevigen indruk in het hart van allen gemaakt hebben, die in Frankrijk en Engeland een levendig gevoel voor de nationale waardigheid bezitten, gelooft dan U. M., dat de dreigende tegenwoordigheid van drie duizend vuurmonden bij den ingang van den Bosporus, waarvan zij gewaagt, en het gerucht van hun binnenloopen in de Zwarte Zee gebeurtenissen zijn, die zonder weêrklank blijven in het hart van het volk, waarvan Mij de verdediging zijner eer is toevertrouwd? Voor de eerste maal (want de mondelinge verklaringen, die men Mij ... gedaan heeft, hadden Mij daarvan nog niets medegedeeld) verneem Ik uit Uw schrijven, dat de twee mogendheden beschermende de voorziening der Turksche troepen op hun eigen grondgebied, besloten hebben, ons de scheepvaart op de Zwarte Zee te ontzeggen, dat is waarschijnlijk het regt om onze eigene kusten te voorzien. Ik laat het aan de beoordeeling van U. M. over of dit gelijk zij zegt, de sluiting van den vrede gemakkelijk maakt, en of in den tweestrijd, waarin men Mij plaatst, het Mij geoorloofd is, om, zelfs

een oogenblik te raadplegen of te onderzoeken de voorstellen, van wapenschorsing, onmiddellijke ontruiming der vorstendommen, en onderhandeling tot het aangaan eener overeenkomst met de Porte, die aan eene conferentie der vier Hoven zou worden onderworpen. Het zij Mij geoorloofd, sire, U te vragen, of U, zoo ge in Mijne plaats waart, eene dergelijke stelling zoudt aannemen? Zou Uw nationaal gevoel U dat veroorloven? Ik geloof daarop een stellig ontkennend antwoord te mogen geven. Sta Mij dan op Mijne beurt het regt toe, om te oordeelen als U. M. zelve. Wat U. M. ook mogt besluiten, voor bedreigingen zal men Mij niet zien terugwijken. Mijn vertrouwen steunt op God en op Mijn regt. En Rusland zal, Ik strek er ten borg voor, zich in 1854 toonen, wat het in 1812 was.

«Zoo evenwel U. M., minder onverschillig voor Mijne eer, ter goeder trouw tot ons programma terugkeert: zoo zij Mij eene vriendschappelijke hand aanbiedt, gelijk Ik Haar die op dit laatste oogenblik toereik, zal Ik volgaarne vergeten, wat het voorledene kwetsend voor Mij mogt hebben opgeleverd. Dan, Sire, maar dan ook alléén, zullen Wij kunnen beraadslagen en Ons welligt verstaan. Dat Hare vloot zich bepale, de Turken te beletten, nieuwe strijdkrachten naar het tooneel des oorlogs te vervoeren. Gaarne beloof Ik, dat zij van Mijne pogingen niets te vreezen zullen hebben. Dat zij Mij een onderhandelaar zenden. Ik zal dien ontvangen, zoo als het behoort. Mijne voorwaarden zijn te Weenen bekend. Het is de eenige grondslag waarop het Mij geoorloofd is te raadplegen.

«Ik verzoek U. M. te gelooven aan de opregtheid der gevoelens, waarmede Ik ben,

Sire,

van Uwe Majesteit, de goede vriend,

NICOLAAS.»

Zoo wij gisteren reeds in een telegrafisch berigt hebben vermeld heeft Keizer Napoleon den 2den dezer in het Paleis der Tuilerien in persoon de wetgevende vergadering van 1854 geopend. Z. M. vestigde in de aanspraak, bij die gelegenheid gehouden, de aandacht op twee vraagstukken, welke sedert de vorige zitting het land hadden bezig gehouden: het onvoldoende van den laatsten oogst en de verwikkelingen in het Buitenland. Hij haastte zich echter te verklaren, dat beide vraagstukken reeds minder vrees inboezemden; omdat, niettegenstaande hun gewigt, men er de uitgestrektheid van kan overzien en bepalen. Wat het onvoldoende van den oogst betreft toonde Z. M. aan dat de handel de geldelijke en materiële middelen bezat, om in het ongenoegzame van den oogst door krachtdadige middelen te voorzien. De Regering had van hare zijde wat in haar vermogen was gedaan. Hij achtte zich gelukkig thans te kunnen aankondigen dat 7 millioen hectoliters buitenlands graan reeds voor het gebruik waren geleverd, behalve den voorraad die zich in entrepôt bevond of nog zou worden aangebragt; zoodat de moeijelijkste oogenblikken reeds voorbij waren. «Maar naauwelijks,» zoo luidt de aanspraak [illegible] in de nood in, dat opzigt geweken, of de oorlog vangt aan.

«In het afgeloopen jaar heb Ik in Mijne openings-rede beloofd al Mijne pogingen aan te wenden, om den vrede te bewaren en Europa gerust te stellen. Ik heb woord gehouden. Ten einde een eindstrijd te voorkomen, ben Ik zoover gegaan als Mijne eer Mij dit veroorloofde.

«Europa weet het thans ongetwijfeld, dat, zoo Frankrijk het zwaard uit zijne schede trekt, het daarom is omdat het daartoe werd gedwongen. Het weet dat Frankrijk geen denkbeeld van vergrooting heeft. Het wil alleen eene gevaarlijke overheersching tegenstand bieden. Ik wil het gaarne openlijk verklaren, dat de tijd der veroveringen voor altijd voorbij is; want het is niet door uitbreiding van zijn grondgebied dat een volk voortaan vereerd en magtig kan worden, maar wel door zich aan het hoofd te stellen van edelmoedige denkbeelden, door overal het gebied van het regt, en de regtvaardigheid te doen zegevieren.

«De uitkomsten eener onbaatzuchtige staatkunde zonder eenig bij-oogmerk zijn dan ook zigtbaar.

«Ziet Engeland, die vroegere mededingster, die de banden eener vereeniging met ons sluit, welke dagelijks inniger worden; omdat de denkbeelden, welke wij verdedigen te gelijkertijd die van het Engelsche volk zijn.

«Duitschland, dat door de herinnering aan vroegere oorlogen nog wantrouwend was en dat uit dien hoofde, sedert 40 jaren maar al te veel bewijzen van toegeefelijkheid voor de staatkunde van het kabinet van St. Petersburg heeft gegeven, heeft de onafhankelijkheid zijner handeling herkregen, en ziet vrijelijk uit, aan welke zijde zijne belangen verbonden zijn.

«Vooral Oostenrijk, dat met geene onverschilligheid de gebeurtenissen, welke op handen zijn, kan beschouwen, zal in ons verbond treden en zal alzoo den aard en de zedelijkheid van den oorlog, dien wij ondernemen, bevestigen.

«Zie hier inderdaad het vraagstuk, zooals het zich werkelijk voordoet. Europa sedert 40 jaren door innerlijke twisten afgeleid; bovendien door de gematigdheid van Keizer Alexander in 1815 gerust gesteld, gelijk door die van zijnen opvolger tot het huidig oogenblik, scheen het gevaar voorbij te zijn, waarmede de colossale magt het kon bedreigen, die door zijne opvolgende overmeesteringen het Noorden en het Zuiden omvat, die bijkans uitsluitend twee binnenlandsche zeeën bezit, van waar het aan hare legers en hare vloten gemakkelijk valt zich op onze beschaving te werpen.

«Eene ongegronde vordering te Konstantinopel was voldoende, om het ingesluimerde Europa te doen ontwaken. Wij hebben toch in het Oosten, te midden van eenen diepen vrede, gezien, dat een souverein eensklaps van zijn zwakkeren nabuur nieuwe voordeelen vorderde, en omdat hij die niet verkreeg, twee van diens gewesten in bezit nam. Dat feit alleen zou voor hen, die afkeerig zijn voor alle onregtvaardigheid, voldoende zijn geweest om hen de wapenen te doen opvatten. Maar wij hadden ook andere redenen om Turkije te ondersteunen.

«Frankrijk heeft evenveel en welligt nog meer belang dan Engeland, dat de invloed van Rusland zich niet onbegrensd over Konstantinopel uitstrekke, want over Konstantinopel te heerschen, is de Middellandsche zee te beheerschen; en niemand uwer, mijne heeren, zal, naar ik geloof, zeggen dat Engeland alleen groot belang heeft in deze zee, die zich langs 300 mijlen onzer kusten uitstrekt. Bovendien die staatkunde dagteekent niet van gisteren: sedert eeuwen heeft elk nationaal Bewind in Frankrijk haar volgehouden. Ik zal haar niet verlaten.

«Dat men ons dan niet langer vrage: wat gaat gij naar Konstantinopel doen?

«Wij gaan daar heen met Engeland om de zaak van den Sultan te verdedigen en niettemin om de regten der christenen te beschermen.

«Wij gaan daar heen om de vrijheid der zeeën en onzen billijken invloed in de Middellandsche Zee te verdedigen.

«Wij gaan daar heen met Duitschland om het bij te staan, dat het den rang kunne behouden waarvan men het scheen te willen doen afdalen, en om zijne grenzen te verzekeren tegen het overwigt van een te magtigen nabuur.

«Wij gaan daar eindelijk heen met allen, die het goed regt, de regtvaardigheid en de beschaving willen doen zegevieren.

«In deze plegtige omstandigheden, Mijne Heeren, zooals in alle andere, waar Ik verpligt mogt zijn, om een beroep op het land te doen, ben Ik zeker van uwe ondersteuning; want Ik heb in u steeds de edele gevoelens, die het volk bezielen, wedergevonden. Het is dan ook sterk door die ondersteuning, door het edele der zaak, door de opregtheid onzer verbonden, en vooral vertrouwende op de bescherming der Voorzienigheid, dat Ik hoop, dat Ik weldra tot een vrede zal kunnen overgaan, wiens ongestrafte verbreking van niemand meer zal afhangen.»

Uit Parijs schrijft men, dat de aanspraak des Keizers door de afgevaardigden en de Senateurs zeer is toegejuicht. Men beschouwt dat stuk als zeer krachtig, maar ook als zeer bedaard.

Men heeft opgemerkt, dat Pruissen niet bijzonder in de aanspraak wordt vermeld en men leidt daaruit af dat dat rijk minder geneigd is dan Oostenrijk [het is dan ook minder regtstreeks daarbij betrokken] om de strikte onzijdigheid te verlaten en zich met de twee groote zeemogendheden te verbinden. In de aanspraak wordt met geen woord gesproken van de lasten en opofferingen, die de oorlogs-uitgaven aan Frankrijk zullen opleggen. Dat zal waarschijnlijk het onderwerp uitmaken van voordragten van wet die binnen kort aan het wetgevend ligchaam zullen worden aangeboden. Terwijl de telegraaf van Parijs in werking was om de Keizerlijke aanspraak met snelheid naar alle oorden over te brengen, was de telegraaf uit Duitschland in beweging om de tijding mede te deelen, dat er te Petersburg eene proclamatie van Keizer Nicolaas was uitgegeven, waarin de Czaar de redenen blootlegt van de afbreking der betrekkingen met westelijke mogendheden, en waarbij geheel het Russische volk, in krachtige bewoordingen, wordt opgeroepen, om den Keizer in den strijd tegen de Halve Maan en de verdere vijanden van het Heilige Rusland te ondersteunen. Rusland zal zijne heilige afkomst niet verzaken en staat gereed om met vastberadenheid aan de vijanden van het Christendom weêrstand te bieden. De Keizer verwacht van het Russische volk de bewijzen van dapperheid, die het reeds in 1812 heeft gegeven. Dat manifest is in zijn geheel nog niet bekend.

Leest men nu de beide bovengemelde en de aangekondigde staatsstukken, dan wordt in allen de oorlog aangekondigd; van beide zijden wordt het vertrouwen van het hoofd van den staat uitgedrukt in den uitslag van den strijd: van beide zijden worden groote toebereidselen gemaakt, ten einde die hoop niet worde verijdeld. De Heer der legerscharen zal beslissen.

Voor het overige bepalen zich de heden ontvangen berigten tot mededeelingen over de voortdurende krijgstoerustingen. De maarschalk Vaillant zal bepaaldelijk aan het hoofd van het Ministerie van Oorlog worden gesteld. De maarschalk de St. Armand neemt het opperbevel over de expeditionnaire legermagt op zich. Prins Napoleon is tot divisie-generaal verheven. Hij zal het bevel over eene divisie van het leger naar het Oosten erlangen. Het Fransche smaldeel van de Middellandsche Zee is in den nacht van 28 Februarij op 1 Maart te Toulon binnengeloopen. Het eskader van den admiraal Corry is den 1sten dezer te Spithead aangekomen. Men spreekt van eene groote revue, die de koningin van Engeland binnen kort over de vereenigde vloot, naar de Oostzee bestemd, zal houden. Die vloot zal nog in den loop dezer maand naar hare bestemming vertrekken. Het schijnt zeker, dat de Keizer van Rusland de onzijdigheid van Denemarken erkent, maar dat hij die van Zweden slechts onder zekere voorwaarden toelaat.

In het Britsche Hoogerhuis heeft lord Brougham de gelegenheid waargenomen, om zijne goedkeuring te kennen te geven over de staatkunde der regering in het vraagstuk van het Oosten. Men wil, dat de Engelsche regering eene leening van 250 millioenen francs zal sluiten.

— Bij het Lagerhuis is thans eene suppletoire begrooting van uitgaven voor de landmagt ingediend: de regering vraagt, boven de dezer dagen reeds bewilligde sommen, nog 570,000 L. st. om het staande leger met 15,000 man te kunnen vermeerderen, en om de meerdere uitgaven voor den algemeenen staf en voor de geneeskundige dienst te kunnen goedmaken. Wanneer de gevraagde som bewilligd wordt, zal Engeland een staand leger hebben van 4,598 officieren, 8,988 onderofficieren en 114,391 manschappen, ten koste van 6,857,486 L. st., of 832,170 L. st. meer dan in het afgeloopene dienstjaar [illegible]

Binnenland.

Z. M. heeft aan Mr. P. J. J. Hollingerus Pijpers, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als auditeur bij den schuttersraad der dienstdoende schutterij te Breda; en tot auditeur bij den schuttersraad der dienstdoende schutterij te Breda benoemd Mr. A. C. D. Pels Rijcken, thans plaatsvervangend auditeur bij dien raad.

—

Z. M. heeft de klerk bij de directie der marine te Willemsoord, J. J. A. Dietz, op zijn verzoek, met den laatsten Maart aanstaande, wegens ongeschiktheid door ligchaamsgebreken, eervol ontslagen, te Amsterdam D. A. de Neijn van Hoogwerff, thans op wachtgeld.

—

Z. M. heeft benoemd tot controleur van de directe belastingen en het kadaster in de prov. Gelderland de heer A. J. van Oostveen, thans controleur van dat vak te Arnhem; en tot adjunct-controleur van de directe belastingen en het kadaster in de prov. Gelderland, de heer D. A. A. van Sorgen, gepensioneerd ontvanger van de directe belastingen en accijnsen.

—

Z. M. heeft eervol ontslag verleend aan Mr. C. Pels Rijcken, als plaatsvervangend lid van den Militieraad, zitting houdende te Breda, waartoe hij bij besluit van den 17 Jan. 1854, n°. 97, is benoemd geworden; en benoemd tot plaatsverv. lid van den militieraad voor de ligting van 1854, zitting houdende te Breda, G. van Alphen, lid van den raad der voorm. gemeente.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Blijkens het eindverslag over het ontwerp van wet tot wijziging van art. 23 van het IVde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1853, welk artikel betrekking heeft tot de abonnementen voor schrijfloonen en kleine onkosten, ten dienste der besturen en commissien van administratie voor de gevangenissen, heeft het bij het ondezoek in de Afdeelingen der Tweede Kamer tot geene bedenkingen aanleiding gegeven.

Bij het reeds vermelde wetsontwerp, houdende *wijziging in het tarief van regten op den in, uit- en doorvoer*, is gevoegd eene opgave der verminderingen in de regten van sommige handelsartikelen, ten gevolge der bepalingen in de tractaten met Frankrijk, met de beide Sicilien, met Sardinie, met Belgie en het Tolverbond.

Het is, om de geheele strekking van het aangeboden wetsontwerp te leeren kennen, noodig, dat de inhoud dezer opgave aan onze lezers bekend zij.

Bij het tractaat van 25 Julij 1840 (*Staatsblad* no. 23 van 1841) met Frankrijk aangegaan, bewilligt Z. M. de Koning der Nederlanden: 1o. in de vrijstelling van alle inkomende douaneregten in HD. Staten in Europa, van de Fransche wijnen, brandewijnen en gedistilleerd op fust, en in de vermindering der regten van invoer van $\frac{3}{5}$ voor de wijnen op flesschen, en van $\frac{1}{2}$ voor de brandewijnen en gedistilleerd mede op flesschen (dat op het glas daaronder begrepen), wanneer opgedachte wijnen, brandewijnen en gedistilleerd, zoowel op fust als in flesschen, zullen ingevoerd worden ter zee, onder de eene of andere beide vlaggen, en te lande en langs de rivieren en stroomen, omschreven in art. 8, onder elke vlag hoegenaamd; 2o. in den afslag, zoo als volgt, ten behoeve van de hieronder vermelde Fransche voortbrengselen, bij derzelver invoer langs alle voornoemde wegen en onder elke vlag, der thans bij het algemeen tarief vastgestelde inkomende regten, te weten; van *f* 4 tot op *f* 2 het Ned. pond op de zijden stoffen, waren en linten; van 10 tot op 5°/o van de waarde op mutswerk (*bonnetterie*), kanten en tullen; van 6 tot 3°/o van de waarde op messenmakers-werk en kramerijen; van 10 tot op 6°/o van de waarde op de behangselpapieren; van $\frac{1}{4}$ van het tegenwoordig cijfer, op alle soorten van zeep, alles volgens de omschrijving van het Nederl. tarief, 3o. in de toelating van het wit en ander porselein, behalve het vergulde, bij het binnenkomen langs voornoemde wegen, onder betaling van dezelfde regten als voor het aardewerk; en van het glaswerk, volgens het regt, geheven bij den invoer langs den Rhijn, en in allen gevalle tegen het matigste regt, dat op eenig punt van invoer hoegenaamd mogt bepaald worden.

Bij het tractaat van 17 November 1847 (*Staatsblad* 1848 no. 17) aangegaan met *de Beide Siciliën*, is overeengekomen (art. 8), dat ter vergelding van de toelating in het Koningrijk der Beide Siciliën van alle voortbrengselen van den grond en de nijverheid der Nederlandsche koloniën, uit de havens der Nederlanden komende, volgens het bepaalde bij art. 7, de *olijfolie* en de *geraffineerde zwavel*, regtstreeks met schepen van het een of ander land in de Nederlandsche havens ingevoerd wordende, eene vermindering van *f* 0.50 zullen genieten [illegible] bepaalde regten.

Bij het tractaat van 24 Junij 1851 [illegible] aangegaan met Sardinie (art. 12 [illegible] renden staat B), is bepaald [illegible] ren, uit de Sardinische oorspronkelijk [illegible] voerd wordende [illegible] welke de die invoer [illegible] in dit Koningrijk, koopwaren komen, bij het binnenkomen [illegible] van regten zullen gede [illegible] bestaande regten in de N. I. koloniën [illegible] Sardinische wijnen, hetzij op fust, hetzij op [illegible] op de helft verminderd; de Sardinische [illegible] vrij van alle inkomende regten bij den invoer in de Nederlandsche havens in Europa, en de tegenwoordige regten op de wijnen op flesschen, worden met [illegible] verminderd; de olijfolie geniet eene vermindering van 50 ct op het regt, door het douanetarief vastgesteld, en

daarenboven wordt eene vermindering van ¼ van het tegenwoordige regt op de geconfijte vruchten en suiker, op de succade, vermicelli en ander gelijksoortig deeg verleend.

Bij het tractaat van 20 September 1851 (*Staatsblad* 1852 n°. 11) gesloten met Belgie, zijn in artt. 19, 21 en 22 de regten op de navolgende goederen, uit Belgie in Nederland ingevoerd wordende, bepaald als volgt: Aardewerk. Porselein wit en geschilderd, tegen de regten als voor aardewerk, fijn van alle soorten, d. i. *f* 6 de 100 pond. Bier, op fust, *f* 2,50 per vat. Id. gebotteld op fleschen van 116 of meer op het vat *f* 2,75 de 100 fleschen. Id. op kruiken van 1 kan 2 maatjes inhoud of daarbeneden, *f* 3 de 100 kruiken. Boeken, in de Hollandsche of Vlaamsche taal, ingebonden, gecartonneerd of ingenaaid, *f* 1 de 100 pond. Garen, van hennep, vlas en werk. Naaigaren en alle andere niet speciaal genoemde garens, *f* 10 de 100 pond. Glas. Vensterglas van alle soort en glazen dakpannen, 5% der waarde. Glaswerk, effen, niet gekleurd en niet geslepen, *f* 3 de 100 pond. Glaswerk, verguld, gekleurd, geverwd, geslepen of gefigureerd, *f* 6 de 100 pond. Flesschen, gewone, *f* 1 de 100 stuks. Spiegelglas, al dan niet verfoelied, 6% der waarde. Hennip, gehekelde, *f* 1,40 de 100 pond. Hoeden (zijden), met vilten bodem, *f* 0,25 het stuk. Hop, vrij. Huiden, gelooijde en bereide, niet afzonderlijk belast, 6 de *f* 100 pond. IJzer. IJzerwerk en gereedschappen van gesmeed, geslagen of geplet ijzer, zonder bijvoeging van andere bestanddeelen, daaronder begrepen bijlen, schoppen, spaden, pikken, houweelen, hamers en haaken, zelfs al waren zij van houten stelen voorzien, als ook schroeven van welke soort ook, 2 per cent der waarde. IJzeren spijkers, *f* 0.75 de 100 pond. Kaarten (speel-), los of in bladen, *f* 6 de 100 pond. Kramerij en messenmakerswerk, 3 p. c. der waarde; Loodwit, *f* 1.40 de 100 pond.

Manufacturen, lijnwaden en stoffen van katoen, ruw, gebleekt, geverwd of gedrukt, 4 per cent der waarde; en stoffen van wol: laken, casimieren en andere stoffen, in het gebruik de lakens en casimieren vervangende, zoo als buzins, cuirs de laine, zephirlakens enz., *f* 30 de 100 pond. Alle andere wollen stoffen, zuiver of gemengd, waarvan de 6 ellen 1 pond of meer wegen, *f* 30 de 100 pond. Alle andere wollen stoffen, zuiver of gemengd, de 6 el minder dan 1 pond wegende, 5 per cent der waarde. Lijnwaden en stoffen van vlas, hennep en werk, ruw, gebleekt, geverwd of gedrukt, van alle soorten, met uitzondering van beddentijk, 1 per cent der waarde. Zijden stoffen, linten en waren van alle soort, *f* 2 per pond. Stoffen van katoen en wol, zonder andere vermenging, waarvan de ketting alleen van katoen is, 6 ellen 1 pond of meer wegende, worden met de katoenen manufacturen gelijkgesteld. Stoffen waarin geen wol voorkomt, gemengd uit katoen, zijde, vlas of hennep, zullen gerangschikt worden volgens het bestanddeel dat in hare zamenstelling het overwigt heeft. Mutswerk, kanten en tullen, 4 per cent der waarde. Meubelen, 8 per cent der waarde. Papier, van alle soorten zonder onderscheid, met uitzondering van bord- en kaartpapier, 5 per cent der waarde. Stearine, *f* 4 de 100 pond. Steen, schalien en leijen, 10 cts. de 1000 stuks. Sterkwater, *f* 1 de 100 pond. Visch, ansjovis, versch, gezouten, gerookt of gedroogd, *f* 1.90 de 100 pond. Haring, gedroogd, gerookt, versch of met zout besprenkeld of gedroogde schol, *f* 2.40 de 1000 stuks. Versche zeevisch, gemeene, als: rog, vleet, schol, steur, *f* 2.40 de 100 pond. Versche zeevisch, fijne, als: tarbot, heilbot, tong, kabeljaauw, schelvisch, wijting, spiering, *f* 4.25 de 100 pond. Zoutevisch en pekel- of droogzout, *f* 4.70 de ton. Sprot, *f* 1.90 de 1000 stuks. Vitriool-olie. 10 cts. de 100 pond. Vlas (gehekeld), *f* 2.40 de 100 pond. Wijn. De Fransche en Rhijnwijnen uit Belgie in Nederland ingevoerd, worden toegelaten als of de invoer regtstreeks geschiedde uit het land van productie (art. 20). Zeep, harde of zachte *f* 4.50 de 100 pond; geparfumeerde *f* 7.50 de 100 pond. Het uitvoerregt op de *haardasch*, langs alle kantoren aan de Belgische grenzen gelegen, uit Nederland uitgevoerd wordende, is verminderd van 50 op 5 cents de ton van eenmaal de teerling der el of 10 mud.

Bij het tractaat met het *Tolverbond* van 31 December 1851 (*Staatsblad* n°. 104 van 1852), is in art. 29 bepaald:

« Alle soorten van voortbrengselen van den grond en van de nijverheid van het Tolverbond, in de Nederlanden ingevoerd, hetzij ter zee, langs de stroomen, kanalen of andere binnenlandsche wateren, of over land, zullen aan geene andere of hoogere regten onderworpen zijn dan aan die, welke gelegd zijn of in het vervolg gelegd zullen worden op de gelijksoortige voortbrengselen van elke andere meest begunstigde natie. Elke vermindering der Nederlandsche invoerregten op die voorwerpen, hetzij in het algemeen, hetzij ten gunste van eenige andere natie, zal van stonde aan, met vol regt en zonder aequivalent, worden toegepast op de gelijksoortige voortbrengselen van den grond en van de nijverheid der Staten van het Tolverbond. »

Het uitvoerregt voor haardasch langs alle grenskantoren aan de Pruissische grenzen uit Nederland uitgevoerd wordende, is verminderd tot op 5 cents de ton van eenmaal de teerling der Nederlandsche el, of 10 mud.

's Gravenhage, 4 Maart.

Z. M. heeft aan den heer J. T. van de Kasteele, op zijn verzoek, een eervol ontslag verleend als ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Zuilen, behoudens aanspraak op pensioen.

* Nadat gisteren de gep. luit. kolonel v. B. van Arnhem in het huis van arrest alhier gevankelijk was overgebragt, en een verhoor had ondergaan, is kort daarna zijn zoon, de advocaat, die Woensdag bij zijne aankomst uit Arnhem aan het station was aangehouden doch toen op vrije voeten werd gesteld, insgelijks ten huize zijner tante gearresteerd en voorloopig mede in de gevangenis overgebragt. Met belangstelling wordt het verder onderzoek en de uitslag dezer zaak te gemoet gezien. Er zijn daaromtrent velerlei geruchten verspreid.

* Het vierde Casino, dat gisteren avond in het *Hotel de Oude Doelen* plaats had, werd met de hooge tegenwoordigheid van HH. MM. de Koning en Koningin, HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik en Prins Frederik vereerd. De leden van het Corps Diplomatique, de Ministers en vele aanzienlijken woonden dit Casino bij. Het bal werd door Z. M. geopend met de baronesse Groeninx van Zoelen. Het heeft tot laat in den nacht geduurd.

* De burgemeesters van Dubbeldam, Wieldrecht, de Mijl en Ooltgensplaat hebben aangekondigd, dat de kermissen in die gemeenten zijn afgeschaft.

* De commissaris van politie te Breda berigt dd. 2 Maart jl., dat van de diligence (onderneming van Gend en Loos) is verloren een pakje bestemd voor een leerkooper te Antwerpen, en inhoudende de navolgende papieren en specie, als: 1 bankbillet N°. 468, groot *f* 300; 1 bankb. N°. 835, groot *f* 200; 1 bankb. N°. 443, groot *f* 200; 1 bankb. N°. 103, groot *f* 100; 1 bankb. N°. 636, groot *f* 100; 1 bankb. N°. 928, groot *f* 100; 1 bankb. N°. 287, groot *f* 100; 1 bankb. N°. 836, groot *f* 100; 1 bankb. N°. 151, groot *f* 100; 1 bankb. N°. 867, groot *f* 100; 1 bankb. N°. 917, groot *f* 100; 1 bankb. N°. 778, groot *f* 60; 1 bankb. N°. 316, groot *f* 40; 1 bankb. N°. 198, groot *f* 25; 1 bankb. N°. 701, groot *f* 25; zeventig vijf frankstukken, groot *f* 165.37½; een stuk van twintig francs *f* 9.45. Te zamen *f* 1824.28½.

De voorjaars-vergadering van de prov. commissien van onderwijs zijn bepaald: voor Gelderland, Zuid-Holland, Noord-Holland, Utrecht, op 24 April a. s. voor Groningen, 11 April; voor Drenthe 10 April; voor Friesland, 19 April; voor Zeeland en Overijssel, 26 April; voor Noord-Brabant, 25 April en voor Limburg, 27 April, overal in de hoofdsteden der provincien.

De commissien zullen zich bezig houden met het afnemen der examina en met het doen van voorslagen tot verbetering van het onderwijs.

Gisteren werden de heeren mr. E. Linteloo de Geer en mr. N. Muntendam, respectivelijk tot regter-plaatsvervanger en substituut-griffier bij de arr.-regtbank te Amsterdam plegtig geinstalleerd.

Volgens den staat der opbrengsten, door de Hollandsche IJzerenSpoorweg-Maatschappij openbaar gemaakt, gedurende de maand Februarij 1854, zijn in dat tijdvak langs die linie vertrokken: 63,291 personen; de opbrengst van reizigers bedroeg: *f* 60,006.50, van goederen: *f* 12,493.51, totaal *f* 72,500.01.

Langs den Rijn-Spoorweg zijn in datzelfde tijdvak gereisd *f* 25.800 personen; de opbrengst van reizigers bedroeg *f* 32.507.52½, van goederen *f* 11,975.66. totaal *f* 44,483.18½.

Van regeringswege wordt, ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken, verzonden n°. 5 (eerste afd.) der « *Gesetzsammlung*. » voor Hannover, houdende onder nommer 9 eene bekendmaking van het Opper-tolcollegie, nopens de daar te lande te verleenen vergoeding bij den uitvoer van suiker: voorts opgaaf der Britsche schepen, gedurende 1853 in den handel van het koningrijk gebezigd, vergeleken met de vier vorige jaren, zonder inbegrip der herhaalde reizen; en jaarberigt door den voorzitter van het « Verein für Handelsfreiheit », te Hamburg op 1 Februarij 1854 uitgebragt.

Zuid-Beijerland, 2 Maart. Meer dan 80 bewoners, van dit dorp, Klaaswaal en Numansdorp zullen den 11den naar Amerika vertrekken; de meesten zullen zich naar Pella begeven, om zich bij de gemeente van Ds. Scholten aan te sluiten.

Groningen, 3 Maart. Heden nacht om 12 uur, ontstond alhier brand in het huis van den boekverkooper Albrecht, wonende in het roode weeshuisstraatje, tusschen de Ebbinge- en Boteringestraat. In het begin liet zich de brand ernstig aanzien, maar men was hem spoedig meester.

Uden, 2 Maart. Onder aanvoering van den heer H. van der Wijst, vertrok heden een 70 tal landverhuizers, van hier en elders bijeengekomen, om zich over Rotterdam naar de Vereenigde Staten te begeven. Deze expeditie zal uit deze streken van eene tweede gevolgd worden, tegen het einde der maand.

Drunen, 2 Maart. De dag van gisteren kenmerkte onze anders steeds zoo rustige gemeente door een verregaand straatrumoer en volksoploop. Een complot baldadige gasten van het ligste kaliber uit de Gemeente W.... kwam, op eene open kar gezeten, onder de walgelijkste gebaren en een oorverdoovend geschreeuw hier door trekken. Even buiten de huizen gekomen randden zij, in hunne baldadigheid, een eenvoudig landbouwer aan en mishandelden hem op eene drieste wijze, hetgeen al spoedig in de Gemeente ruchtbaar werd. Tegen den avond terug keerende, herhaalde zij in de Gemeente op nieuw hun afschuwelijk gedrag. Hierdoor werd eene groote menigte volks op straat gelokt, die weldra deed blijken weinig gesticht te zijn door de houding der voyageurs, door hen, op eene gevoelige wijze, blijken van hun afkeer ..., hetgeen welligt zeer bedenkelijke gevolgen ... gesleept hebben, zoo niet de plaatselijke politie ... schen beide gekomen, die een paar der hel... toegang der menigte stelde en de overigen, die ... schen den zaamgedrongen volkshoop bevonden ... uitweg baanden, waardoor weldra rust en orde ... waren.

Daar onze politie zich de zaak wijders ten ern... aangetrokken, vleit men zich, voortaan van de... aangename straatvertooningen verschoond te bl...

Advertentiën.

DE PILLEN VAN HOLLOW...

hebben eene sedert twintig jaren lijdende kl... genezen.

Mejufvrouw Jackson, woonachtig te Derby, Repp... straat N°. 17, leed sedert twintig jaren aan eene ... tige verzwering aan het gewricht van eene harer ... en de aanhoudende pijn was onlijdelijk. Zij gebru... bedenkelijke middelen en bevond zich langen tijd ... ziekenhuis, doch alles te vergeefs. Eindelijk nam ... toevlugt tot de zalf en pillen van Holloway, deze ... zaakten spoedig dat een gedeelte van het been zich af... en niettegenstaande den gevaarlijken toestand der ... werd zij genezen, en hare geschokte gezondheid is ... hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als ...

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, ... *f* 20.50. Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, ... *f* 13.85, *f* 20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen ... C. VAN DORT, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Am... bij de Wed. A. P. MILIUS, te Utrecht en bij J. S... MAN, Hoofd-depôthouder te 's Bosch, alsmede te ... Strand 244, HOLLOWAY'S Etablissement.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 4 Maart 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	53¼ ⅜ ½	*Hope* 1798/1816	5	90...
Dito Certificat.	3	64½ ⅝ ⅝	Dito 1828/1829	5	90
Dito dito	4	79 80 80	Cert. 1831/1838	5	
O. I. Leening.	4		Dito Dito	4½	77...
Amort. Syndic.	3½	79½ ⅝	Dito *Hope* . . .	4	70...
Hand.-Maats. .	4½		Dito *Stieglitz*. .	4	69...
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten. . .	2½		Inschr. Assig. .	6	
D° *Rothschild*.	2½	43⅝	Certific. dito. .	6	56
Frankrijk.					
Obligatien. . .	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	17¼ $^{5}/_{16}$	Obligatien . . .	4	
Dito Buitenl. .	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. ⁰/m.	3	32½ ¼ ⅜			
Bew. Sp. Com.			Metalliek . . .	5	57...
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	71...
Portugal.			Dito letter B . .	5	71...
Londen nieuwe.	5	30$^{1}/_{16}$ ¼ ⅛	Dito 1847 . . .	2½	29...
Dito uitgest. .	4		Dito 1851/1852	2½	29...

Braz., bij Roths. p. s. 500 5 pct. 91⅜, 2; Me... Londen, 3 pct. 22$\frac{15}{16}$, ⅞; dito Onb. 22$\frac{15}{16}$, ⅞; Per... 60, ⅛.

Onder de invloed der lagere afkomende koersen van ... van heden, en de ongunstige opinie welke men koestert ... de proclamatie des Keizers van Rusland, was onze fonds... zeer gedrukt, en werden alle fondsen tot aanzienlijk la... zen afgegeven.

FRANKFORT, Vrijdag 3 Maart, Metal. 5 ... Spanje binn. 3 pct. 32⅜; dito 1 pct. 17⅜.

LONDEN, Vrijdag 3 Maart. Consols op tijd ... Mexic. N. 3 pct. 24⅛, 24⅛; Gren. Uitg. 6⅛; Sp... 17⅞, 17⅝; Certificaten 3⅝; Russen 4½ pct. ... dito 5 pct. 87½, 85; Sardinie 5 pct. 79; Holl... 55½; dito 4 pct. 85.

PARIJS, Vrijdag 3 Maart. Fr 4½ pct. ... dito 3 pct. op t. 66.70; Sp. Binn. 3 pct. 32... 17⅜; Belg. 4½ pct. 87⅝; Russen 4½ pct. 82; ...

WEENEN, Vrijdag 3 Maart. Metall. 1852 ... dito Lett. B 100; Lot. v. fl. 250 117; Lomb. ... Bankactien 1310; Zilver 32; Wissel Londen 1... 158.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gra...